

L. EISEN

EESTI KEELE TÖÖVIHIK

I KLASSILE

2. VIHIK

KIRJASTUS „VALGUS“ · TALLINN 1970

Illustreerinud V. Hurt

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt

L JA LL SÕNADES.

HARJUTUS 1. MOODUSTA SÕNU, MILLE LÕPUS JA KESKEL ON PIKK L.

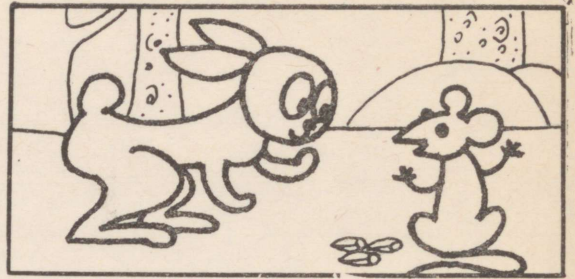
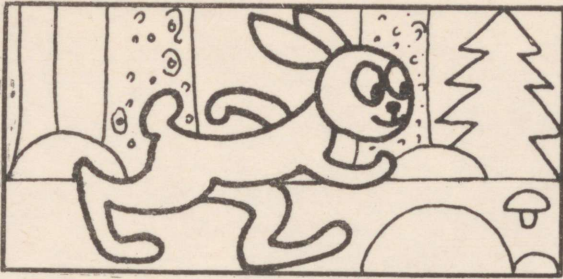
pallll	kellall.....
.....llllll.....ll.....
.....llllll.....ll.....

HARJUTUS 2. ALUSTA JA LÕPETA LAUSED. PUUDUVAD SÕNAD VALI KÕR-
VALT.

1. oli ilus villane	põlle
2. sai uue	kell
3. viskas sinist	Mallel
4. olid punased	lilled
5. tiksus	sall
6. laulsid lõbusat	laulu
7. haukus	Laine
	Polla
	Leo
	palli
	Laual
	Seinal
	Lapsed
	õues

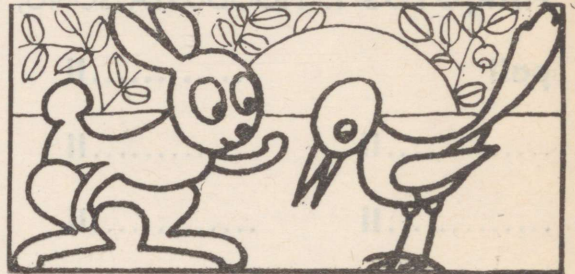
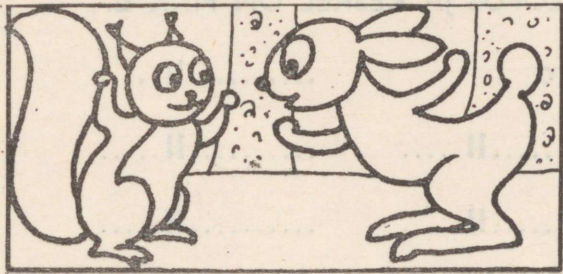
JÄNES OTSIB MÄNGUSÕPRA.

HARJUTUS 3. KIRJUTA IGA PILDI KOHTA 1—2 LAUSET.

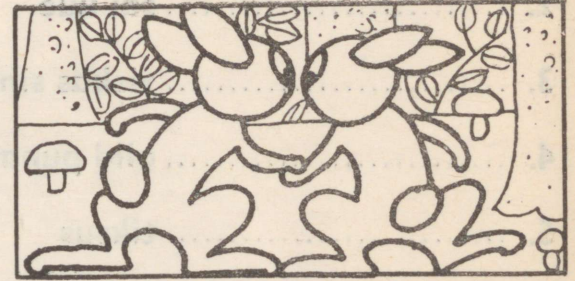
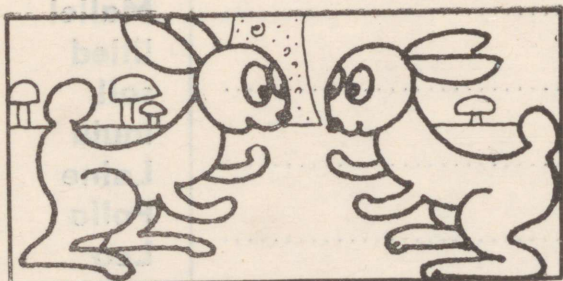
.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

M JA N SÕNADES.

HARJUTUS 4. HÄÄLDA NEID SÕNU. LEIA LÜHIKE JA PIKK HÄÄLIK. KIRJUTA NÜÜD SÕNAD TABELISSE OMA KOHTADELE.

LUMI, KAMA, HAMMAS, SAMUTI, LAMMAS, HOMME, TÄNA,
KANA, KAMMID, LINNAD.

m ja n	mm ja nn
.....
.....
.....
.....
.....
.....

HARJUTUS 5. M VÕI N; MM VÕI NN.

Mi.....u ni.....i oneeli.eil oli maal o.....u
.....eeme. O.....ul on aias õu.....u jaarju. O.....u
a.....ab meile mõ.....edaitsvad õu.....ad.

A.....e leidis li.....upesa, milles oliitu mu.....a.

HARJUTUS 6. KIRJUTA ÕIGESSE RÜHMA KODULOOMAD JA METSLOOMAD.

Koduloomad

Metsloomad

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 7. MUUDA SÕNA NII, ET M VÕI N MUUTUKS PIKAKS.

kana — kanna

sina —

kamin —

lume —

lina —

mina —

lamas —

samas —

HARJUTUS 8. KRIIPSUTA ALLA KORDUVAD HÄÄLIKUD (N, R, S, M) IGAS LAUSES.

TÕNU KANNAB KANAMUNE.

KURI MURI URISEB KUURIS.

KASS AJAS SASSI SUSSIPAEALAD SASSI.

LEMMI TUME KAMM ON KAMINA PEAL.

HARJUTUS 9. KIRJUTA ANTUD EESKUJU JÄRGI VEEL SÕNU.

mina, maja

samm, kamm

tina, sina

jonn, pann

KORDAMISEKS.

*Reservante
Kohi meente*

HARJUTUS 10. MOODUSTA ANTUD SÕNADEST NIISUGUSED SÕNAD, MIS VASTAVAD KÜSIMUSELE **MIDA TEEB? MIDA TEEVAD?**

Mida teeb?	Mida teevad?
lähen	siban
sammun	kallan
kõnnin	möödan
kannan	söödan
murran	küürin
tassin	töötan
liigun	ootan

KIRJUTA PUUDUVAD SÕNAD.

Häälikuid kuuleme ja

Tähti ja kirjutame.

Tähed kindlas järjekorras moodustavad

HARJUTUS 11. KIRJUTA SÕNAD NII, ET NEIS OLEKS PIKK A, E, I.

padi	paadi	meri
sada	tina
kerä	lina
seni	mina

MIS ANNAB ESIMISE JA TEISE TULBA SÕNADELE ERINEVA TÄHENDUSE?

HARJUTUS 12. LEIA VASTANDSÕNU.

küsi	terve
istub	valge
ostab	öö

HARJUTUS 13. LEIA RIIME.

Linnukene oksa peal	Kellel hall on säär,
piiksub vaene kurvalt	punav mütsi.....?
Lumi katab maad,	Kes see trummi lööb,
kust sa süüa.....?	kuusesemneid.....?

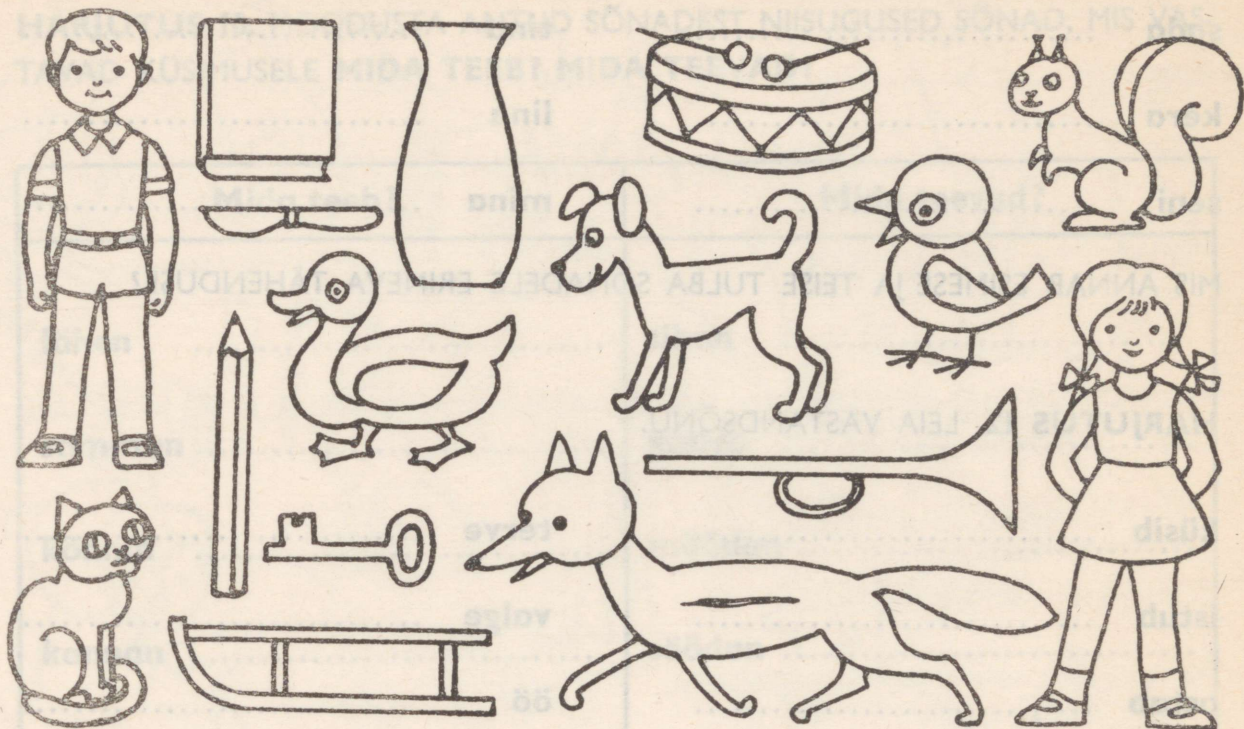
HARJUTUS 14. KIRJUTA PUUDUVAD TÄHED. KUI TEED SEDA ÕIGESTI, SAAD VANASÕNA LOOMADEST. MISSUGUSE?

H—d—d käivad h—g—k—i,
k— — — kahe-kolmekesi.

KES? MIS?

pea sõna?

HARJUTUS 15. PAIGUTA IGA ESE JA OLEND OMA KOHALE.

Kes?

Mis?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**HARJUTUS 16. LEIA, MISSUGUSE PILDI JUURDE ANTUD MÕISTATUSED KUU-
LUVAD.**

1. ILMA TULETA PÕLEB?
(PÄIKE)
2. KIIGUB, LIIGUB, AGA
PAIGAST EI SAA?
(METS)
3. PIKEM PUUDEST, PIKEM MAADEST,
MADALAM KUI ROHI?
(TEE)
4. JOOKSEB ÖÖD KUI PÄEVAD,
EI VÄSI IIALGI ÄRA?
(IGÕJ)
5. OKKALINE KUI OHAKAS,
ÜMMARGUNE KUI KERA?
(IIIS)
6. OLEN PUU. NÄÄRIDEKS TUUAKSE
MIND TUPPA. OLEN?
(KUSS)
7. MITUT KARVA VIIRULINE,
KENA LINT JA TRIIBULINE?
(VIKERKAR)
8. ÜKS SAUN, SADA AKENT?
(PUURIT)
9. HARK ALL, PAUN PEAL, PAUNA
PEAL RIST, RISTI PEAL NUPP,
NUPU PEAL METS?
(INIMENE)
10. OLEN LOOM. ELAN PUU OTSAS.
SÖÖN KÄBISID. MINA OLEN?
(ORAV)

HARJUTUS 17. TÄIDA LAUSED SOBIVATE SÕNADEGA VÕI JOONISTEGA.

..... on pikk.

..... on mõru.

..... on lai.

..... on hapu.

..... on avar.

..... on magus.

..... on lühike.

..... on soolane.

..... on sinine.

..... on kibe.

..... on punane.

..... on jahe.

..... on kollane.

..... on mahlane.

..... on roheline.

..... on külm.

HARJUTUS 18. KIRJUTA EELMISE HARJUTUSE LAUSEID LÜHEMALT.

NÄIDIS: ÖÖ ON PIKK — PIKK ÖÖ.

Lai

Avar

Lühike

Sinine

Punane

HARJUTUS 19. TÄIENDA ANTUD LAUSEID OMALT POOLT SÕNADEGA, MIS VASTAVAD KÜSIMUSELE MISSUGUNE?

NÄIDIS: HIIR, JÄNES JA KOER ISTUSID AUTOSSE.

VÄIKE HIIR, HALL JÄNES JA SÕBRALIK KOER ISTUSID AUTOSSE.

..... auto sõitis kivi otsa.

..... sõitjad istusid murul

ja nutsid.

..... koer lausus: „Tõstame

autot kõik koos.“

..... hiir ütles: „Mina lükkan

kivi kõrvale.“

..... jänes ütles: „Mina lükkan. Olen tugevam.“

Koos lükkasid nad kivi kõrvale.

HARJUTUS 20. MIS ON HEA JA MIS ON HALB.

KIRJUTA ANTUD ISELOOMUOMADUSED KAHTE TULPA:

ARG, JULGE, AUS, AHNE, EDEV, OSAV, TAIBUKAS, RIIAKAS, KADE, TAGASIHOLDLIK.

Hea

Halb

.....

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 21. LEIA, KUMB PAKSENDATULT TRÜKITUD SÕNADEST SOBIB LAUSSESSE. ÜLELIIGNE SÕNA KRIIPSUTA LÄBI.

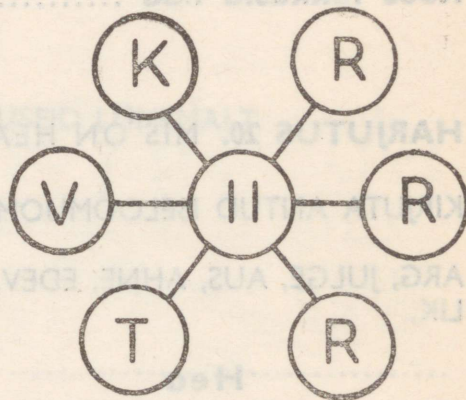
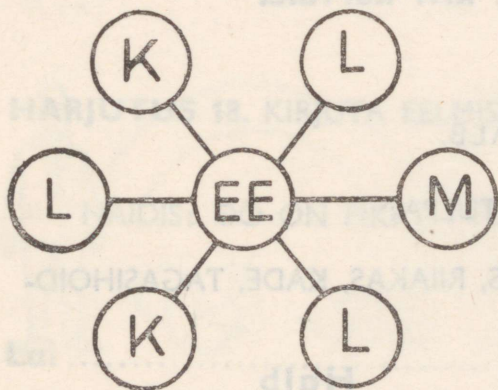
ISA KÄED.

ISAL ON KÄTES PALJU **JÕUDU, VÄSIMUST**. TEMA VÕIB SUURE PUU MAHA **MURDA, SAAGIDA**. TA VÕIB PUID **VIILIDA, LÕHKUDA** JA RASKEID PAKKE **PÜÜDA, TASSIDA**. SAGELI TULEB TAL NAELU **KRUVIDA, TOKSIDA** JA ESEMEID **PARANDADA, TAGUDA**.

OMA TÖÖKOHAL **JOOKSEB, SEISAB** ISA TREIPINGI TAGA. TA PEAB VÄGA **TÄHELEPANELIKULT, HOOLETULT** TÖÖTAMA.

ÕHTUTI ARMASTAB ISA **LIIVAKASTIS MÄNGIDA, KODUSEID TOIMETUSI TEHA**.

HARJUTUS 22. ESIMESES MÕISTATUSES ON 4, TEISES AGA 6 SÕNA. MIS SÕNAD NEED ON? KIRJUTA NAD ALLA JOONTELE.

Avar

Lühike

Sinine

Punane

SUUR ALGUSTÄHT.

HARJUTUS 23. LOE LAUSED. ASETA LÜNKA VASTAVAD NIMED.

Meie pere.

Minu nimi on

Ema nimi on

Isa nimi on

Õe nimi on

Venna nimi on

Meie perekonnanimi on

HARJUTUS 24. KIRJUTA VÄLJA TÛTARLASTE NIMED.

ILSE, ILMAR, HELLE, AIVAR, MALLE, KALJU, LAURI, LAINE, LEILI, LIINA,
ANTS, AGO, AINO, MARE, JAAK, LIIVI, KALEV, EHA.

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 25. KIRJUTA VÄLJA KÕIK POISTE NIMED.

OLEV, MART, MAIE, ELLE, REET, RAIVO, KAJA, VELLO, JAAN, JUHAN, ENNO, ELMAR, ERIK, HELMI, LAURI.

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 26. LÕPETA LAUSED EES- JA PEREKONNANIMEDEGA.

Minu pinginaaber on

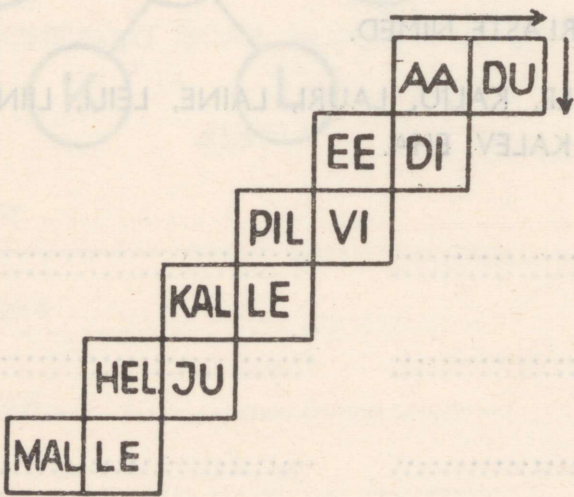
Minu ees istub

Minu taga istub

Täna on korrapidajad

ja

HARJUTUS 27. MOODUSTA NEIST SILPIDEST NIMESID. KIRJUTA NEED NÄIDATUD KOHTADELE. SAAD 11 NIME.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 28. KIRJUTA PUUDUVAD OMADUSED JA NIMED PALA "PERENAINE" PÕHJAL.

*Kudaline.
nabid?*

Lapsed kodus.

..... (kes?) on (mis-
sugune?) perenaine. Tema tuba on (missugune?)

ja (missug.?). (missug.?)
laps nutab vankris. Hea (missug.?) (kes?) laulab
lapse magama.

..... (kes?) on müüja. Letil on
(missug.?) vorstid ja (missug.?) viinerid.

HARJUTUS 29. KIRJUTA KÕIK OMADUSED, MIDA OSKAD ÕELDA RAAMATU KOHTA.

Kellel sinu klassist on ilusad puhtad raamatud?

Puhtad raamatud on

HARJUTUS 30. KOERTE NÄITUSEL SAID AUHINDU NEED KOERAD. KUIDAS ON NENDE NIMED?

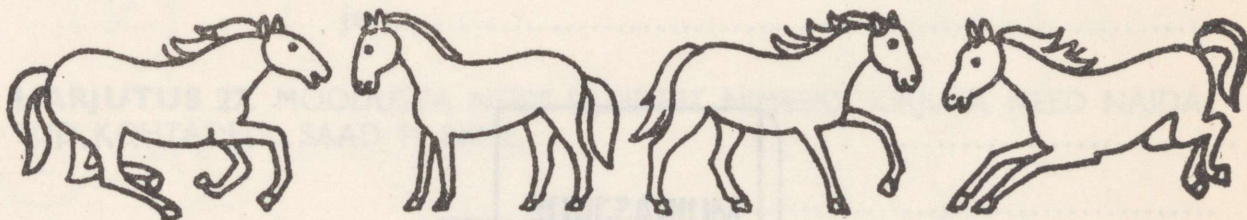
.....

MARDIL OLI KASS JA KASSIL OLID POJAD. PANE SINA NEILE NIMED.

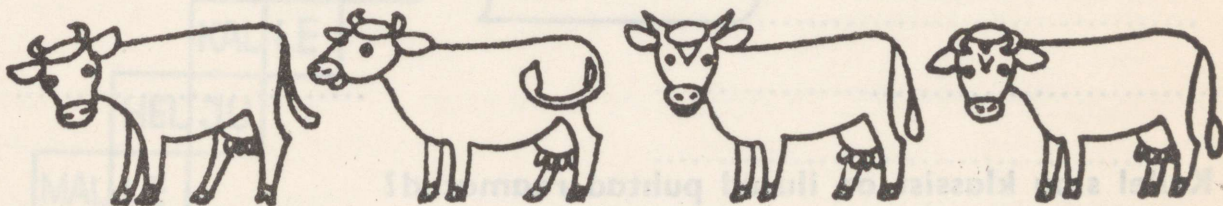
.....

PILDIL ON KOLHOOSI KÕIGE ILUSAMAD HOBUSED. KUIDAS NEID HÜÜTAKSE?

.....

MARDILE MEELDIVAD KÕIGE ENAM NEED LEHMAD. KUIDAS NEID KUTSU-
TAKSE?

.....

HARJUTUS 31. KUI SOOVITE MULLE KÜLLA TULLA, SIIS LEIATE MIND ÜLES SELLE AADRESSI JÄRGI.

..... (linn, rajoon)

..... (tänav, külanõukogu)

..... (nimi)

HARJUTUS 32. KIRJUTA KOHANIMED.

Meie kodu lähedal on mägi. Läbi heinamaa voolab väike jõgi. Metsa taga on järv, milles käime suvel ujumas. Otse järve ääres on suur küla. Selles külas elavad minu onu ja tädi Meie ise elame kolhoosis, sovhoosis. Minu sõber elab (linnas, alevis).

HARJUTUS 33. KUIDAS SA LÜHENDAD NEID SÕNU?

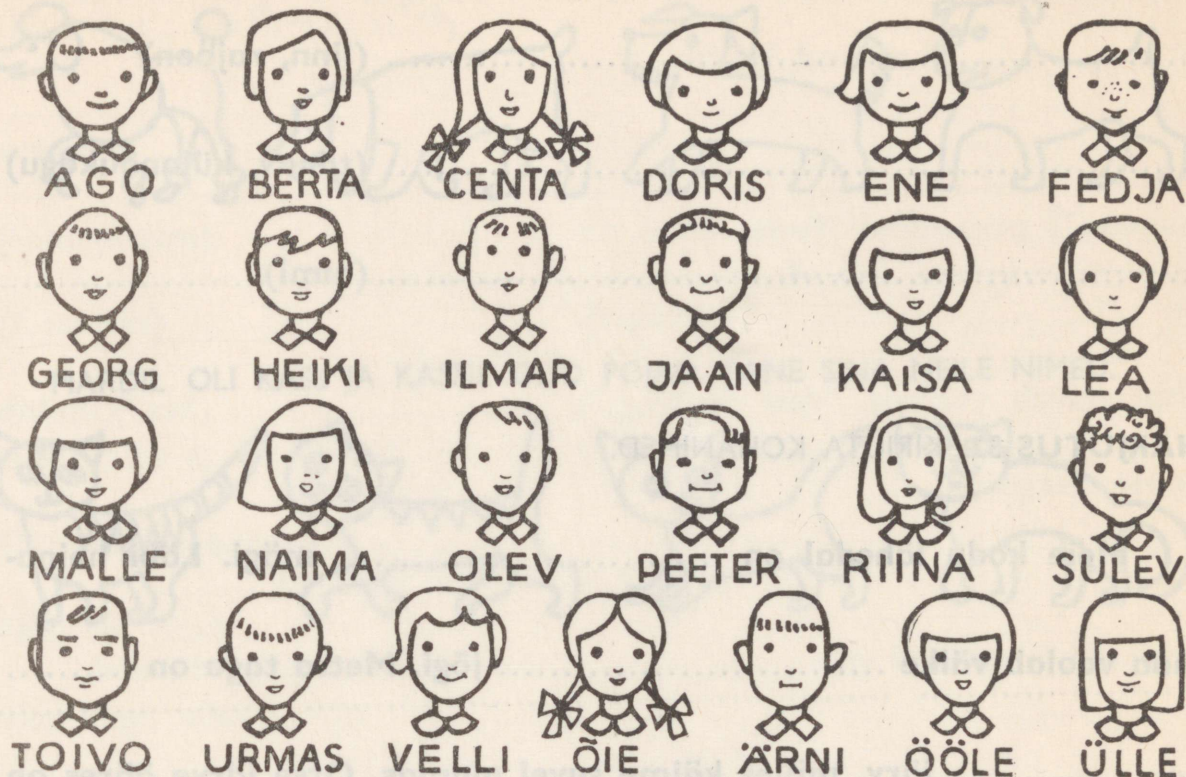
sentimeeter —

liiter —

detsimeeter —

kopikas —

HARJUTUS 34. PILTIDEL OLEVAD LAPSED ON MALLE KLASSIKAASLASED. LOE NENDE NIMED.

KAS SA TEAD, MIKS NEED LAPSED ON NIIMOODI RITTA PANDUD?

Nende laste nimed on nüüd TÄHESTIKULISES JÄRJEKORRAS.

HARJUTUS 35. KIRJUTA NEED NIMED TÄHESTIKULISES JÄRJEKORDA ALATES K TÄHEST.

KALEV, MAIE, VAIKE, TIINA, VELLI, LEO, ÖILME, PEEP, OLEV, RIHO, ULVI, SILVI.

1. K

5. O

9.

2. L

6.

10. U

3. M

7.

11.

4.

8.

12.

HELLITUSNIMED.

HARJUTUS 36. KIRJUTA ANTUD SÕNADE JÄRGI HELLITUSNIMED.

ema	auto
isa	kass
kodu	koer
vend	karu
tädi	tass
pall	vaas

MISSUGUSED SÕNAD VASTAVAD KÜSIMUSELE **MIS?**

HARJUTUS 37. KIRJUTA HELLITUSNIMEDEST HARILIKUD SÕNAD.

kerake	onukene
tibuke	kärukene
kiisuke	puukene
majake	autokene
tädike	voodikene

MISSUGUSED SÕNAD VASTAVAD KÜSIMUSELE **KES?**

HARJUTUS 38. TÄIDA LÜNGAD NII, ET SAAD OMADUSSÕNAD. KIRJUTA NENDE JUURDE SOBIVAD SÕNAD EELMISEST HARJUTUSEST, NÄIT.: PEHME KERA.

k...ll...n... tibu	s...br...lik
v...ll...t	p...n...n
r...h...l...n	k...rg
l...hk	s...n...n

HARJUTUS 39. KIRJUTA, MISSUGUSED MÄNGUASJAD ON TIIDUL.

Tiidul on

pr.....n karu

ko.....ane ämber

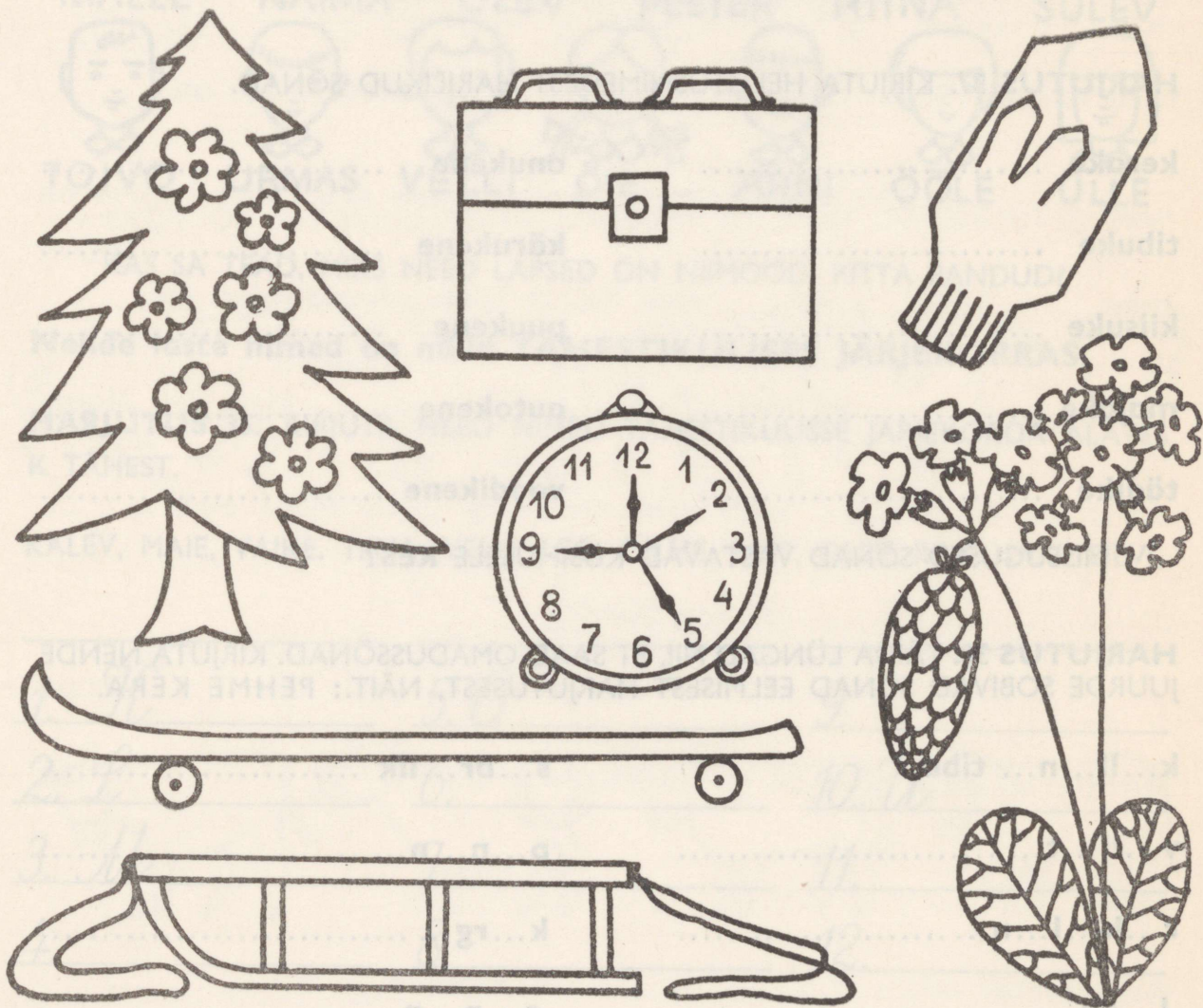
ü.....argune pall

ha..... lennuk

r.....sa õhupall

s.....r auto

HARJUTUS 40. KRIIPSUTA LÄBI LIIGNE OSA ESEMELT JA TAIMELT,

JUTUSTAVAD LAUSED.

HARJUTUS 41. LEIA LAUSED. KIRJUTA LAUSE LÖPPU PUNKT. LAUSE ALGUSES ASEDA VÄIKE ALGUSTÄHT SUUREGA.

Hiire uni.

Hiir nägi und. Tal oli oma maja see oli ehitatud juustust hiir näksis maja sisse mitu akent hiir näksis maja sisse mitu ust hiir näksis ja näksis oma maja viimaks sai kogu maja otsa siis lõppes hiire uni

VASTA KÜSIMUSTELE: 1. MITU LAUSET SAID?

2. MILLEST JUTUSTAB ESIMENE, TEINE, KOLMAS JNE. LAUSE?

1) Kellest, millest?
2) Mida?

HARJUTUS 42. JAOTA LUULETUS PÜSTKRIIPSUDEGA SÕNADEKS JA LOE SIIS. LAUSE LÖPPU KIRJUTA ÕIGE MÄRK.

TIITSAIEMALTNII DIRULLI,
ÜMMARGUSENAGUTRULLI

RULLISOLINÕELJANIIT,
ÕMBLEMANÜÜDHAKKASTIIT

ÕMBLESNÖÖBIUUELE
SINISELEKUUUELE

VASTA KÜSIMUSTELE: 1. MITU SÕNA SAID?

2. MITU LAUSET SAID?

3. KIRJUTA LUULETUSE PEALKIRI TÜHJALE JOONELE.

KÜSILAUSED.

HARJUTUS 43. KOOSTA SELLE PILDI PÕHJAL KÜSILAUSEID. KASUTA SÕNU KES? MIS? MILLAL? MISSUGUNE?

1. Kes on kodus?

2.

3.

4.

5.

HARJUTUS 44. KOOSTA KÜSILAUSEID KLASSIKAASLASTE JA KLASSIS OLEVATE ESEMETE KOHTA.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

MEIE JUTUSTAME, KÜSIME JA HÜÜAME.

HARJUTUS 45. KIRJUTA LAUSE LÕPPU ÕIGE MÄRK.

KUIDAS TE ELATE

TÄNAN, HÄSTI

HEAD ISU

TÄNAN

ÕNNITLEME

KOOLIS ME ÕPIME JA MÄNGIME

HARJUTUS 46. MOODUSTA SÜNNIPÄEVA KOHTA LAUSEID, MILLE LÕPPU VÕID KIRJUTADA MÄRGID . ? !

1.

2.

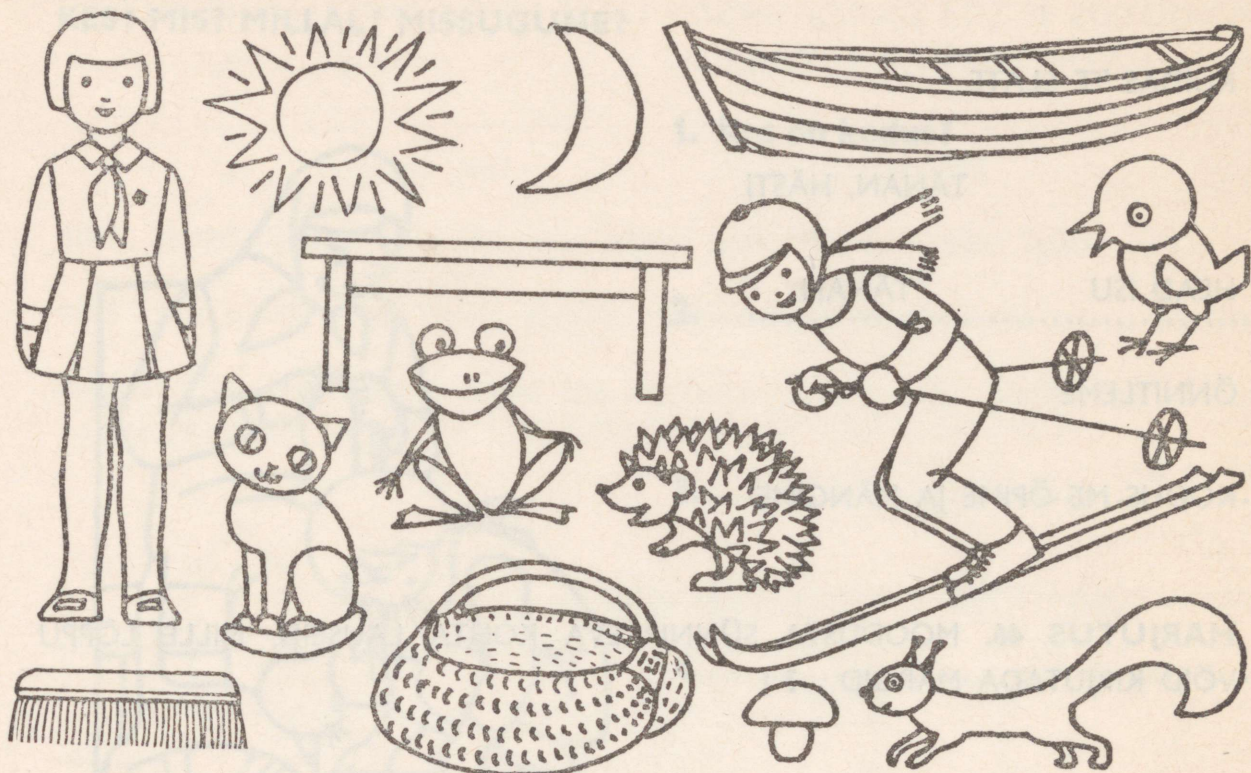
3. ?

4. ?

5. !

6. !

HARJUTUS 47. KES? MIS?

Pioneer (kes?)

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

..... ()

MISSUGUSTES SÖNADES ON PIKK HÄÄLIK?
KRIIPSUTA SEE ALLA.

HARJUTUS 48. TÄIDA RUUDUD ÕIGETE TÄHTEDEGA. KIRJUTA KÕRVALE SÕNAD, MIS VASTAVAD KÜSIMUSELE **MIS?**

The crossword puzzle grid consists of several vertical and horizontal rows of squares. The icons are placed as follows:

- Top row: House (left), Boat (middle), Loaf (right), Rabbit (far right).
- Second row: Empty squares.
- Third row: Empty squares.
- Fourth row: Empty squares.
- Fifth row: Empty squares.
- Sixth row: Empty squares.
- Seventh row: Apple (left), Car (middle), Crescent moon (right), Pitcher (far right).
- Eighth row: Empty squares.
- Ninth row: Empty squares.
- Tenth row: Empty squares.

Arrows indicate the direction of the words to be filled in:

- A downward arrow on the left side of the first column.
- An upward arrow on the right side of the tenth column.

To the right of the grid are ten horizontal dotted lines for writing the words.

Kirjuta sõnade hulgast riimuvaid sõnu:

HARJUTUS 49. ÜHENDA JOONEGA VASTANDSÕNAD.

SUUR

VALGE

MUST

VÄIKE

ILUS

HALB

HEA

INETU

KURB

ÖÖ

PÄEV

RÕÕMUS

HARJUTUS 50. LEIA RIIMUVAID NIMESID.

Kalle —

Tiina —

Kaie —

Peet —

Naima —

Raul —

HARJUTUS 51. LEIA VASTANDSÕNU.

hea —

esimene —

raske —

valge —

jookseb —

katkine —

HARJUTUS 52. KIRJUTA HELLITUSNIMESID.

sõber

kodu

maja

koer

vanaema

.....

HARJUTUS 53. LÜHENDA NEED SÕNAD.

meeter

rubla

detsimeeter

kopikas

sentimeeter

klass

HARJUTUS 54. LEIA SAMA TÄHENDUSEGA SÖNU.

kena

vihane

lahke

väike

MOODUSTA LAUSEID NENDE SÖNADEGA.

1.

2.

3.

HARJUTUS 55. KAS SÖNAD ON SAMA VÕI VASTANDLIKU TÄHENDUSEGA? MÄRGI SAMA TÄHENDUSEGA SÖNADE ETTE X JA VASTANDTÄHENDUSEGA SÖNADE ETTE —.

maja — elamu

suur — väike

ilus — kena

öö — päev

must — valge

hea — lahke

HARJUTUS 56. MOODUSTA KÜSIMUSI SELLE LAUSE KOHTA.

Must koer haukus õues.

1. Kes haukus õues?

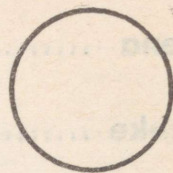
2. Kus

3. Missugune

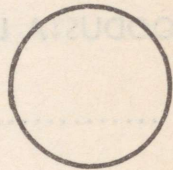
4. Mida tegi

HARJUTUS 57. KIRJUTA ÕIGED SÕNAD!

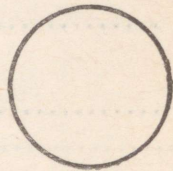
Kui valgusfooris süttib tuli,
jää ootama!

Kui valgusfoorist paistab tuli
— ei või sõiduteele astuda.

Kui valgusfooris on tuli, mine
üle tänava.

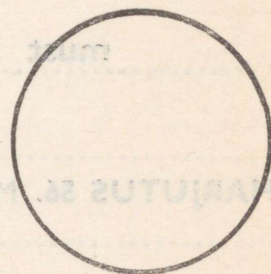
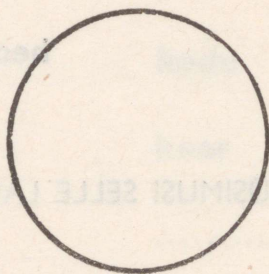
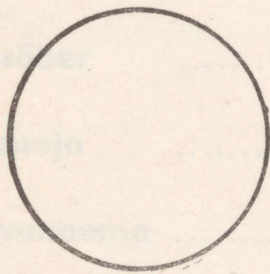

HARJUTUS 58. JOONISTA LIIKLUSMÄRKE.

RISTTEE

LIIKLEMINE
KEELATUD

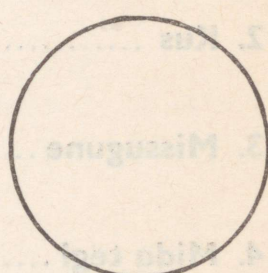
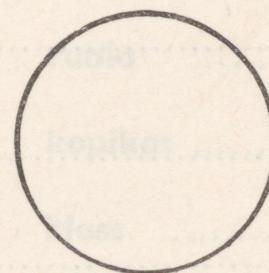
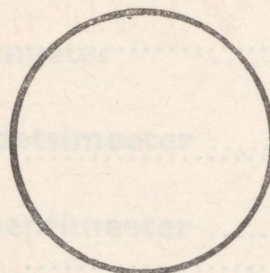
LOOKLEV TEE

LAPSED

JALAKÄIJAD

RAUDTEE
ÜLESÕIDUKOHT

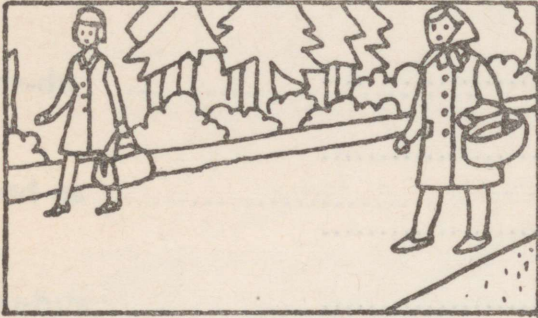

HARJUTUS 59. KIRJUTA VASTUSED LÕPUNI.

KUMB TEEB ÕIGESTI?

Mina küsin.

Sina vastad.

Õigesti teeb see, kes

KUMB TEEB ÕIGESTI?

Õigesti teeb see, kes

KES TEEB ÕIGESTI?

HARJUTUS 60. KRIIPSUTA PAKSENDATULT TRÜKITUD SÕNADEST MAHA SÕNA, MIS EI SOBI SELLESSE LAUSESSE.

HOMMIKUL.

MART **SAMMUB**, **LENDAB** KOOLI POOLE. TEMA EES **HÜPPAVAD**, **KIIRUSTAVAD** SUUREMAD POISID JA TÜDRUKUD. SELJA TAGANT TULEB **KIHUTADES**, **HIILIDES** AUTO. EEMAL **SÕIDAB**, **KEKSIB** MEES HOBUSEGA. METSA ALL **VEAB**, **SIBLIB** TRAKTOR PUID. PÕLLU KOHAL **LENDAB**, **KÖNNIB** LENNUK. KÕIGIL ON **KIIRE**, **AEGA KÜLLALT**.

SILP, SILBITAMINE.

HARJUTUS 61. KOOSTA NEIST SILPIDEST SÕNAD. KIRJUTA SÕNAD SILBI-VAHEGA.

KA	NA
KA	RA
MU	LA
KE	RU
VI	JA
MA	LI
KA	BA
TU	SI
KÄ	RU

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MITU SILPI ON NEIS SÕNADES?

NEIS SÕNADES ON SILPI.

HARJUTUS 62. SILBITA SÕNAD.

käsi **kä-si** **lõvi**

kisa **saba**

kole **süsi**

regi **köha**

male **tuba**

HARJUTUS 63. PRIIT JA MART POOLITASID SÕNU. KUMB LAHENDAS ÜLES-
ANDE PAREMINI? PARANDA VALESTI POOLITATUD SÕNAD KÕRVALJOOSEL
ÕIGESTI.

Priit poolitas:

ko-du

sad-as

pu-hus

va-li

tuul

tän-a

tu-ba

Mart poolitas:

ko-du

sa-das

pu-hus

va-li

tuu-l

tän-a

tu-ba

HARJUTUS 64. KIRJUTA SÕNADE HULGAST VÄLJA NEED, MIDA SILBITADA EI
SAA. MIKS EI SAA NEID SILBITADA?

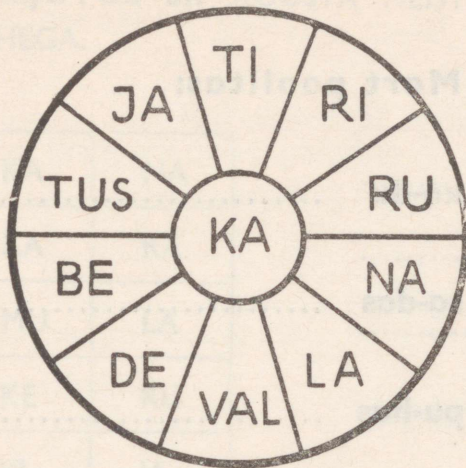
ILM, SADAS, SEST, TUUL, JUURDE, SÕIT, KEEGI, JALG, JÄI, SEDA, KÜLM.

.....
.....
.....
.....

HARJUTUS 65. SELLES RINGIS ON SÕNAD POOLITATUD.

SINA MOODUSTA NEIST JÄLLE TERVED SÕNAD.

SÕNA ALGUSSILP ON RINGI KESKEL.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MITU SILPI ON NEIS SÕNADES?

HARJUTUS 66. LEIA PUUDUV ESIMENE SILP. KIRJUTA SÕNAD POOLITATULT

.....-li -su -ba

.....-ma -se -ga

.....-na -du -ri

.....-ru -ti -gu

HARJUTUS 67. MISSUGUSTE LASTEKIRJANIKE EESNIMESID SAAD NENDEST SILPIDEST? KIRJUTA NEED NIMEKAARTIDELE.

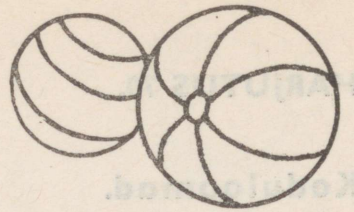
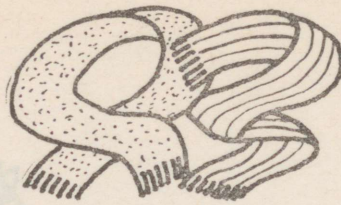
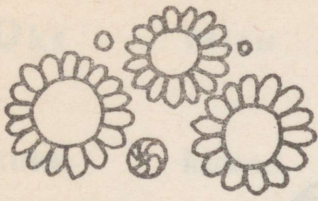
..... Väli

..... Niit

..... Pukk

..... Mänd

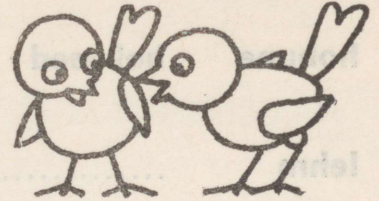
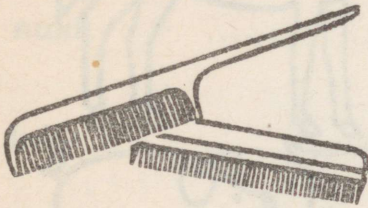
HARJUTUS 68. KIRJUTA PILTIDE NIMETUSED SILBITATULT.

.....

.....

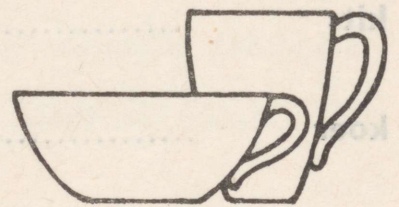
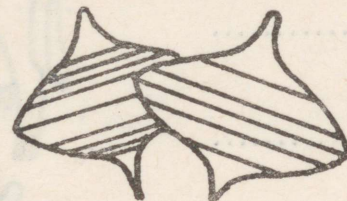
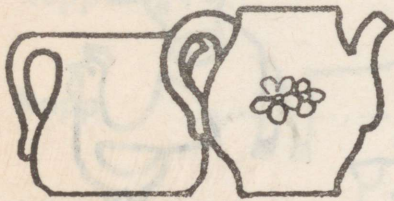
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 69. KIRJUTA SÕNASSE PUUDUVAD TÄHED. POOLITA NEED SÕNAD KÕRVAL TULPADES.

lilled

lil-led

k...nn...s

kin-nas

s...ll...d

.....

v...rr...s

.....

t...mm...d

.....

v...rr...kas

.....

tr...mm...d

.....

k...ss...d

.....

l...nn...d

.....

s...ss...d

.....

ÜKS JA MITU.

HARJUTUS 70.

Koduloomad.

Üks Mitu

hobune hobused

lehm

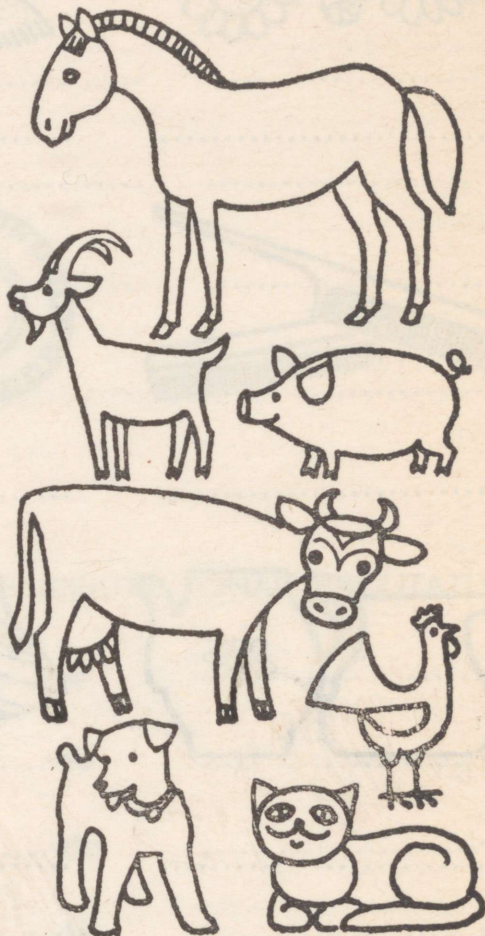
sig

kits

koer

kass

kana

HARJUTUS 71. LÖPETA LAUSED.

Õues jalutasid kirjud ja ilus must

Eemal istus suur karvane

Päikesepaistel lõi nurru hall

Tema ümber mängisid lõbusad

HARJUTUS 72. KIRJUTA ANTUD NIMETUSED NII, NAGU OLEKS NEID MITU.

Üks Mitu

kukk kuked

sukk

nukk

lukk

lipp

kepp

kapp

kütt

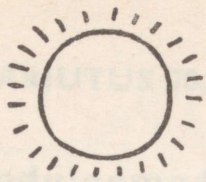
HARJUTUS 73. LÕPETA LAUSED SÕNADEGA, MIS VÄLJENDAVAD MITUT.

**Metsas on talvel toidu pärast mures h.....j....., m.....s-
k....., p....., m.....ss.....d.**

**Kolhoosi karjafarmis saavad maitsvat toitu l.....,
h....., s....., l.....**

**Lindude toidulaual käisid l....., v.....,
t.....**

HARJUTUS 74. KAS NEID ON TAEVAS ÜKS VÕI MITU? MIDA ON PALJU, SEDA JOONISTA ISE VEEL ALLA JOONELE MÕNED.

.....

HARJUTUS 75. KIRJUTA SÕNAD VASTAVATESSE TULPADESSE.

Üks

Mitu

Pea, silmad, nägu,

nina, kõrvad, käed,

suu, kael, sõrmed,

keha, jalad, varbad

HARJUTUS 76. JOONISTA OMA RIIETUSESEMEID JA KIRJUTA JUURDE NIMETUSED, NÄIT. MÜTS. MÄRGI RISTIGA NEED SÕNAD, MIDA ON MITU.

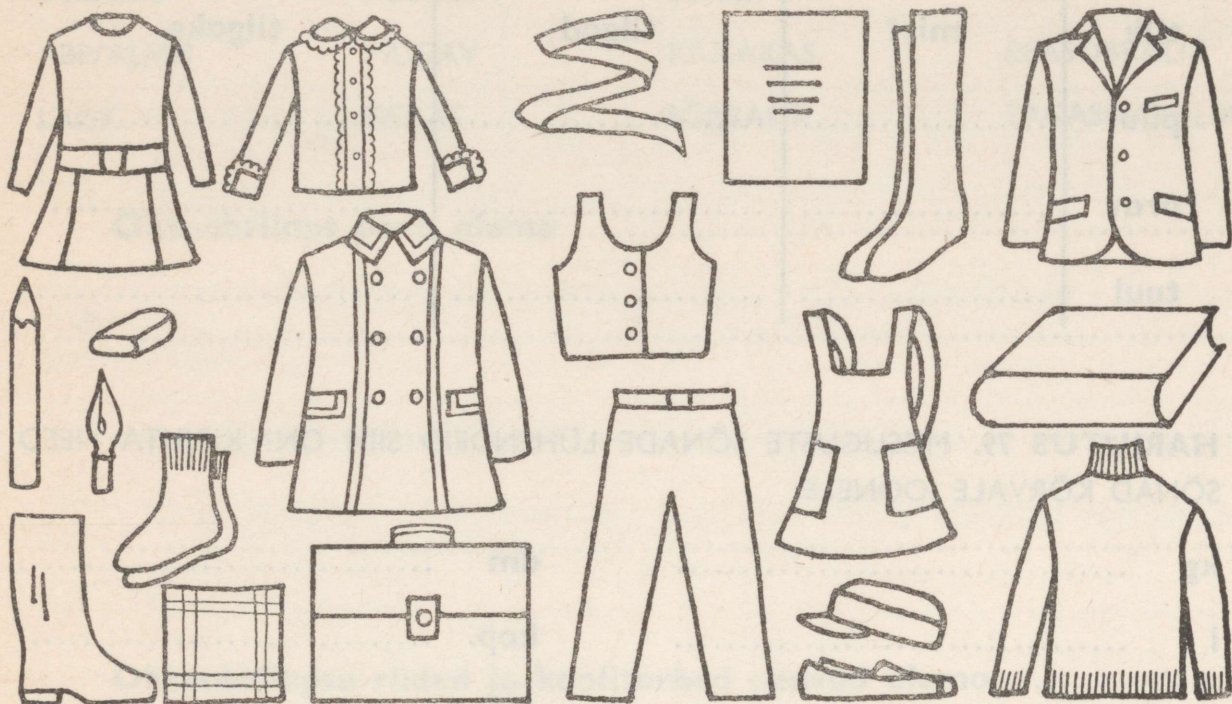

.....

.....

K, P, T SÕNA ALGUSES.

HARJUTUS 77. KIRJUTA KOOLITARVETE JA RIETUSESEMETE HULGAST NEED SÕNAD, MIS ALGAVAD K, P, T-GA.

TÄIENDA LOETELU.

k

p

t

portfell

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KORDAMISEKS.

HARJUTUS 78. TÄIDA TABEL.

Sõna	Kes? või mis?	Mitu	Hellitusnimed
tilk	mis?	tilgad	tilgake
puu
orav
tuul

HARJUTUS 79. MISSUGUSTE SÕNADE LÜHENDEID SIIN ON? KIRJUTA NEED SÕNAD KÕRVALE JOONELE.

kg dm
 l kop.
 m rbl.

HARJUTUS 80. ÜHENDA OMADUSED JA NIMETUSED JOONTEGA. PAIGUTA SAADUD SÕNAPAARID LAUSESSE.

JULGED TAEVAS HÕBEDANE RAKETT
 TUMEDAS TÄHED HALL KUUD
 KOLLASED KOSMONAUDID NAERATAVAT KOSMOSELAEV

..... kihutasid kosmosesse.
 kiirgasid
 ja

kohtusid kosmoses.

Koos tormasid nad tervitama.

HARJUTUS 81. VALI NIMETATUD OMADUSTE HULGAST OKTOOBRILAPSELE SOBIVAD. MÄRGI NEED X-GA.

HOOLAS	KORRATU	RIIAKAS	VIISAKAS
TÖÖKAS	PÜÜDLIK	LEPLIK	ARG
ABIVALMIS	MUGAV	KIUSAKAS	EBASÕBRALIK
LAISK	ISEKAS	SÕBRALIK	TAGASIHOIDLIK

Oktoobrilaps peab olema

.....

.....

.....

.....

Oktoobrilapse riided ja koolitarbed peavad olema

.....

.....

.....

HARJUTUS 82. KIRJUTA PUUDUV K, P, T.

....ui midagieed,ee hästi!

....äsiesebätt.

....alvisubindadätte.

....üli eiooulu.

K, P, T S-I KÕRVAL.

HARJUTUS 83. MOODUSTA SILPIDEST SÕNU.

KAS	LAS	MUS	IS	AAS
TE	TID	TUB	TER	TA

SEIT	PAT	MET	KIT	RAT
SID	SE	SED	SAD	SU

st sõnas

ts sõnas

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 84. VAHETA TÄHED NII, ET SAAD UUE SÕNA.

kaks — **kask**

laksub —

mask —

kutsub —

HARJUTUS 85. KIRJUTA SÕNAD NII, ET NEIS ESINEKS SK.

tuisud — **tuisk**

kased — **kask**

uisud —

kuused —

lasud —

suusad —

HARJUTUS 86. LEIA, MIKS MÕNES SÕNAS ON TÄHED ALLA KRIIPSUTATUD. JÄTKA ALLAKRIIPSUTAMIST.

ARSTI JUURES.

KRISTA EMA ON ARST. TA RAVIB LAPSI JA TÄISKASVANUID. TÄNA KÜLAS-
TAS TA PALJUSID HAIGEID JA KÄIS KA KOOLIS. ATS JA ASTA KARTSID ARSTI.
NAD EI TAHTNUD LASTA SÜSTIDA. "ÄRGE KARTKE SÜSTIMIST! SÜSTIMINE KAIT-
SEB HAIGUSTE EEST," ÕPETASID TEISED LAPSED. VARSTI TULIDKI ATS JA ASTA
ARSTI TOAST.

"KAS OLI VALUS?" UUDISTASID MATS JA KERSTI.

"OH EI, PEAAGU EI TUNDNUDKI!" SELETAS ATS RÕÕMSALT. KIIRUSTA-
DES LÄKSID NAD TUNDI.

HARJUTUS 87. LEIA VASTANDSÕNU.

Lumi on valge, aga süsi on

Suvi on, aga talv on

Sulg on, aga kivi on

Isa on, aga laps on

MISSUGUSTES SÕNADES ON S-i KÕRVAL K, P, T?

KRIIPSUTA NEED SÕNAD ALLA.

HARJUTUS 91. PAIGUTA SÕNASSE HT, HK, ST, SK.

Kes? Mis?

Missugune?

Mida teeb?

sa.....el

la.....e

vi.....leb

la.....er

pri.....e

kõ.....leb

le.....

u.....e

ko.....ub

õ.....

tur.....e

ro.....ub

kõ.....

li.....ne

ka.....leb

na.....

ra.....e

a.....ub

la.....

nii.....e

ka.....ab

HARJUTUS 92. LÕPETA SÕNAD ÕIGETE TÄHTEDEGA.

Millest asjad on tehtud?

Saabas on naha....., nõobid on luu.....,

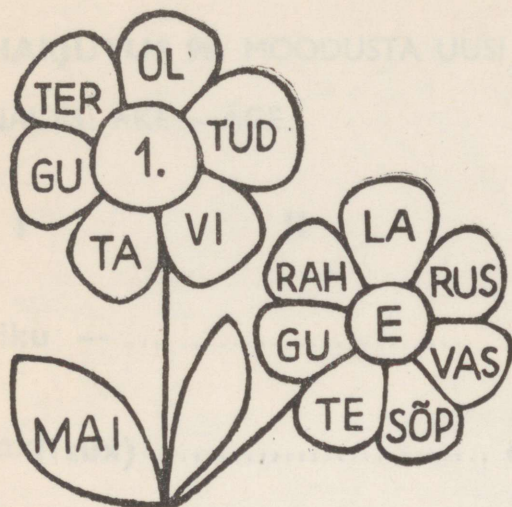
sõrmus on kulla....., hõbedas..... uur,

haavel on tina....., terase..... puur.

Katel on raua....., savi..... on pott,

küünal on rasva....., riide..... on kott.

HARJUTUS 93. MOODUSTA NEIST SILPIDEST LOOSUNGEID, MIDA NÄGID
1. MAI RONGKÄIGUS.

.....

.....

.....

.....

T JA D SÕNADES.

HARJUTUS 94. LEIA NIISUGUSEID SÕNU, MILLE KESKEL JA LÕPUL ON D
VÕI T.

a) keskel ja lõpul on d

- pada lind
- si....e sin....
- ri....a põl....
- o....a kul....

b) keskel ja lõpul on t

- katus lint
- po....is sil....
- ko....is pil....
- ke....is hun....

HARJUTUS 95. KAS T VÕI D?

Prii... abis...as ema ai...as. ...uul lükkas ai...a ukse lah...i ja
puhus ai...a. Ai...ast kaugemal oli loomalau.... Ära kar...a hun...i,
tema ei tule lau...a. Lau...a taga on avara... põllu... ja roheline...
metsa....

HARJUTUS 96. ÜHENDA LILLEDE NIMETUSED SOBIVATE OMADUSTEGA. SAA-
DUD SÕNAPAARID PAIGUTA LAUSESSE.

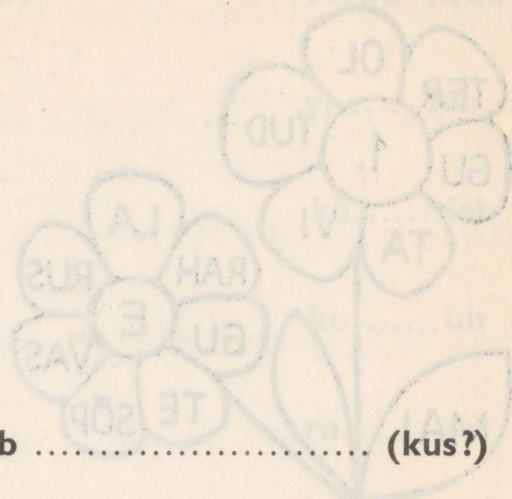
SININE LUMIKELLUKE

KOLLANE SINILILL

PUNANE VÕILILL

VALGE PÄÄSUSILM

LILLA MOON

..... lumikelluke õitseb (kus?)

..... sinilill kasvab (kus?)

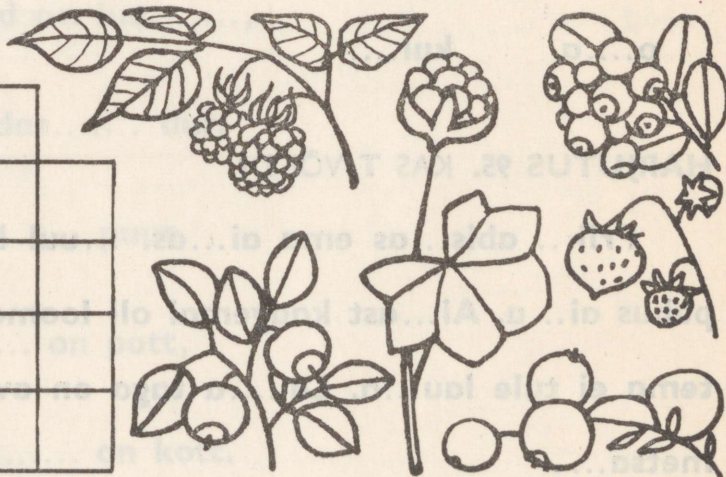
..... võilill sirgub (kus?)

..... pääsusilm tärkab (kus?)

..... moon õhetab (kus?)

HARJUTUS 97. MISSUGUSED MARJAD KASVAVAD METSAS? KIRJUTA NENDE
NIMED RUUTUDESSE!

P					
M					
V					
M					
M					
J					

P JA B SÕNADES.

HARJUTUS 100. LISA PUUDUVAD SILBID JA TÄHED.

.....ba

.....bu

k.....bas

.....ba

.....bu

r.....bas

.....ba

.....bi

s.....bas

Mida teeb?

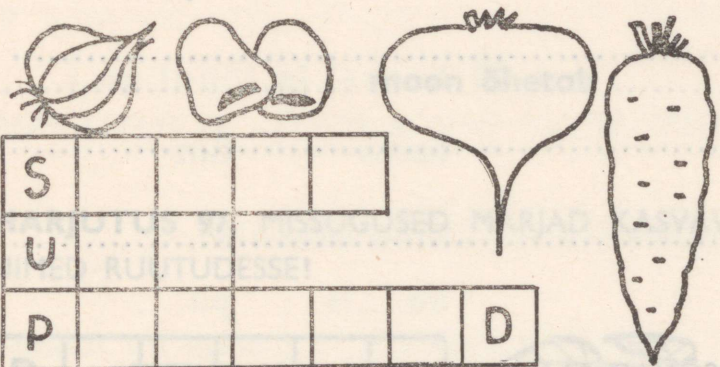
Malle loeb

Leelo

Mart

Enno

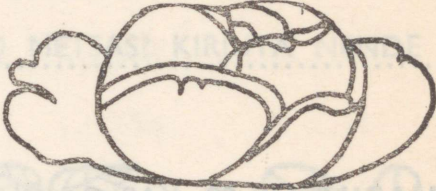
HARJUTUS 101. TÄIDA LÜNGAD ÕIGETE TÄHTEDEGA. KUI TEED SEDA ÕIGESTI, SAAD KÖÖGIVILJADE NIMETUSED, MILLE ALGUSES VÕI KESKEL ESINEB B VÕI P.

S			
U			
P			

					D
--	--	--	--	--	---

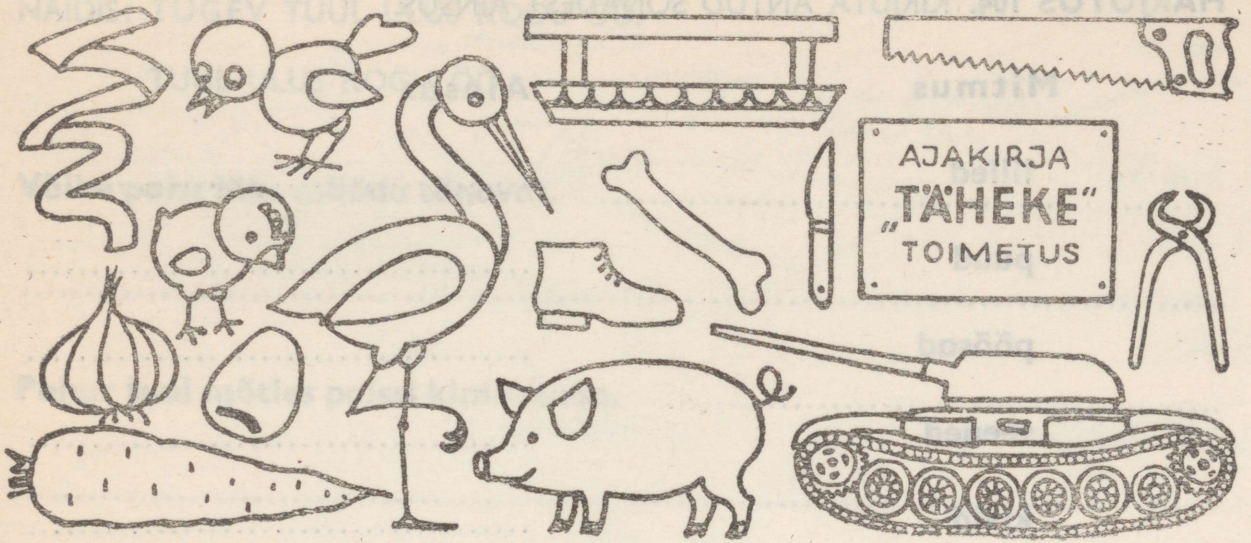
K				
			T	

HARJUTUS 102. KAS B VÕI P?

Kes krabista... ka...i juures? See on Im...i. ...ee... istu...
 ...õrandal ja mängi.... Nüüd lähuvad la...sed õue. Naabri ...eeter
 tule... kä...ikastiga. Selles on ka mitu suurt nõö...i. Lähe... lahti
 lõ...us mäng.

HARJUTUS 103. B — P; D — T; G — K.

KIRJUTA SÖNAD OMA KOHTADELE. TÄIENDA LOETELU.

b uba

d

g

p

t

k

KORDAMISEKS.

HARJUTUS 104. KIRJUTA ANTUD SÕNADEST AINSUS.

Mitmus

Ainsus

lilled

puud

põõsad

seened

kivid

HARJUTUS 105. KIRJUTA ANTUD SÕNADEST AINSUS.

Mitmus

Ainsus

ilusad lilled

kõrged puud

madalad põõsad

maitsvad seened

hallid kivid

HARJUTUS 106.

KRIIPSUTA ALLA 1) PIKK HÄÄLIK PUNASEGA,

2) SÕNAD, MILLES ON **ST** JA **KS**, SINISEGA,

3) **K, P, T**-GA ALGAVAD SÕNAD PRUUNIGA.

Mööda maad viib kuhu vaja,

sind üks väike tore maja.

Neli ratast alusmüüriks,

viies maja sees on tüüriks.

HARJUTUS 107. LÜHENDA LAUSEID. JÄTA ÄRA SÕNAD, MIS VASTAVAD KÜSIMUSELE **MISSUGUNE?** KIRJUTA LÜHENDATUD LAUSED ALLA JOONELE.

NÄIDIS: TUGEV TUUL ULUS KOGU ÖÖ.

TUUL ULUS KOGU ÖÖ.

Väike poiss läks mööda tänavat.

.....

Pahur tuul mõtles poissi kimbutada.

.....

Ta haaras poisil ilusa uue mütsi peast.

.....

Kiiresti jooksis välejalgne poiss oma mütsile järele.

.....

Väike poiss sai oma märdunud mütsi kätte.

.....

HARJUTUS 108. LEIA HARJUTUSEST 4 SÕNA, MILLES HÄÄLIKUID JA TÄHTI ON VÕRDESELT. KIRJUTA NEED SÕNAD PUNKTIIRJOONTELE.

tugev

kogu

tuul

haaras

poiss

kiiresti

ulus

väike

HARJUTUS 109. KIRJUTA NEED SÕNAD LÜHENDATULT.

rubla kilogramm

kopikas liiter

meeter number

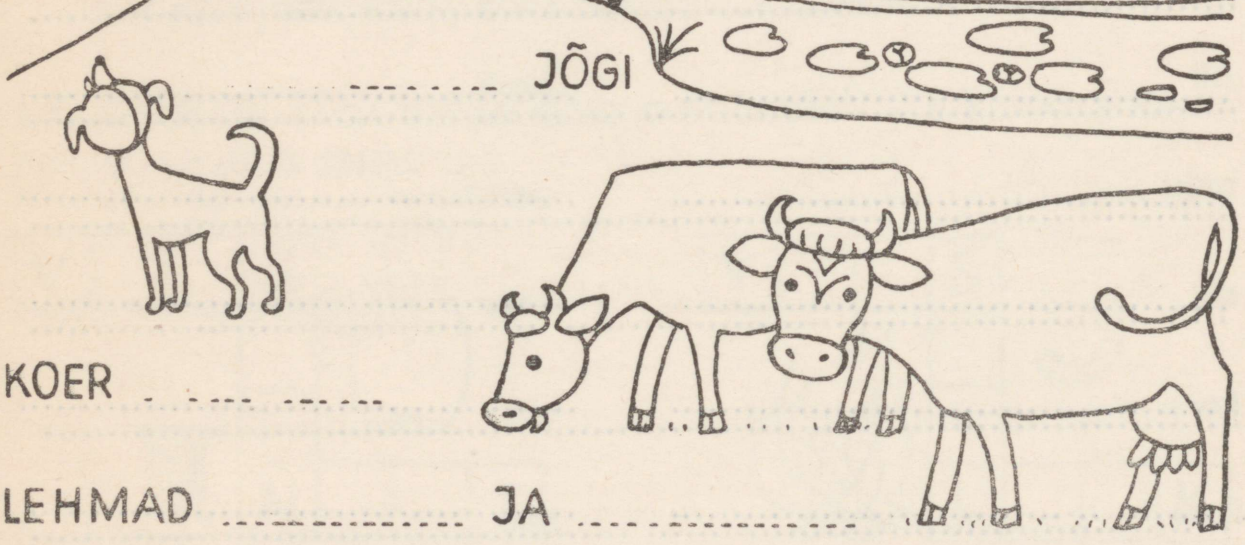
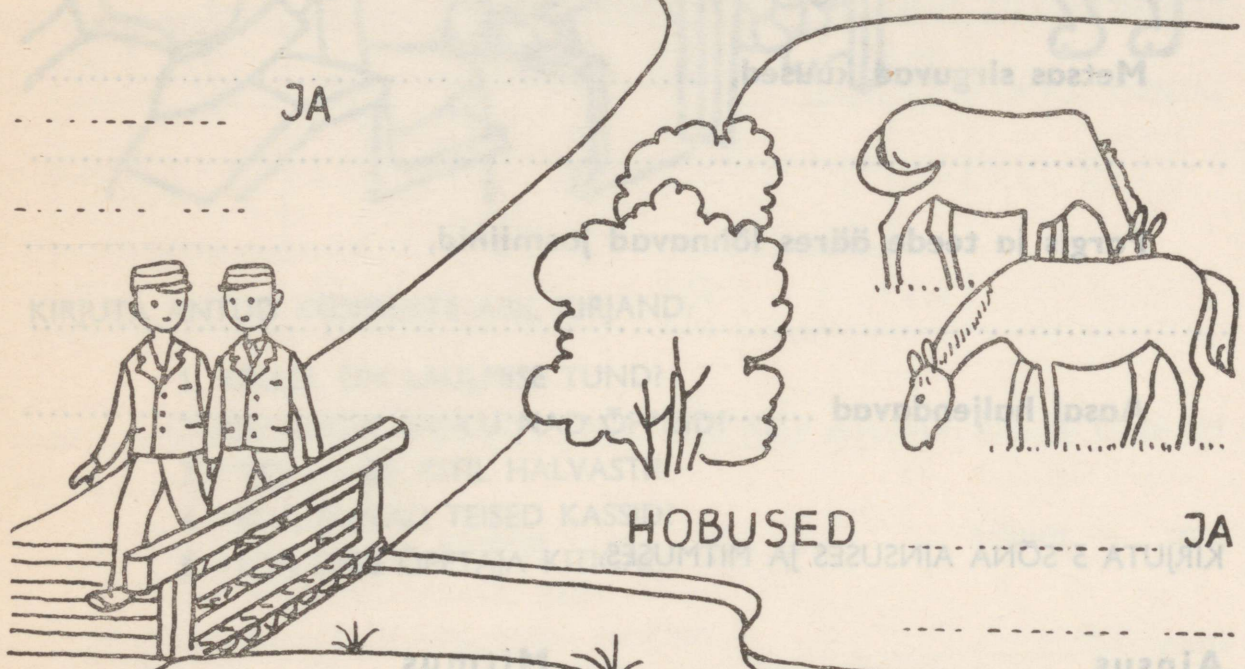
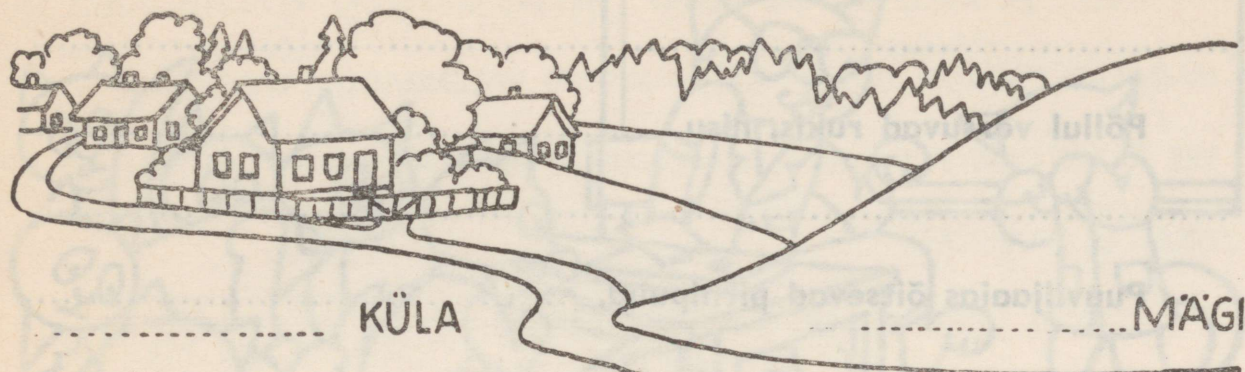
sentimeeter lehekülg

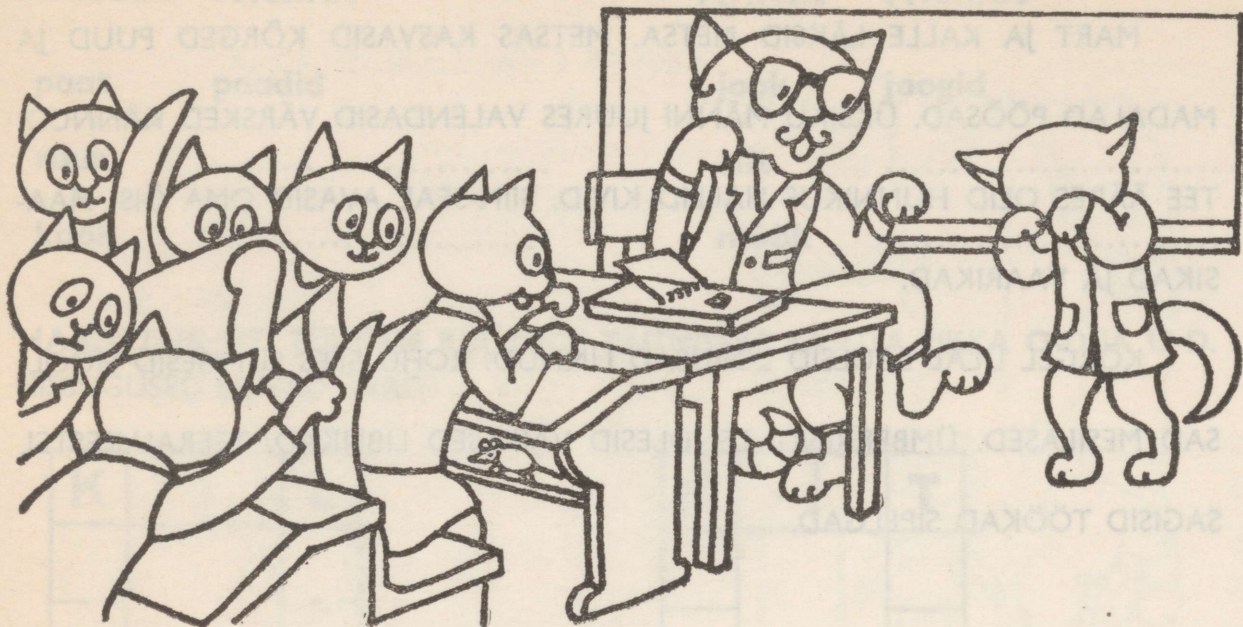
detsimeeter klass

HARJUTUS 110. KIRJUTA LÜNKADESSE SÕNALÜHEND.

Ema läks Mardiga riidekauplusesse. Mardile osteti pluusi õmb-
lemiseks üks meeter (.....) ruudulist riidet. Mart mõtles: mitu
detsimeetrit (.....) ja mitu sentimeetrit (.....) on üks
meeter (.....). „Ma tean,“ tahtis ta juba valjusti öelda, kui müü-
janna ulatas emale arve. Emal maksis kassasse kaks rubla (.....)
ja kuuskümmend kopikat (.....). Siis mindi teise kauplusesse.
Emal ostis seal kaks kilogrammi (.....) suhkrut ja ühe liitri
(.....) piima. Nüüd sammusid nad rõõmsalt koju.

HARJUTUS 111. SASS JA JASS LÄHEVAD VANAI SALE KÜLLA. KIRJUTA JOONTELE, MIDA NAD TEEL NÄEVAD.

KIRJUTA ANTUD KÜSIMUSTE ABIL KIRJAND.

1. KELLEL ON LAULMISE TUND?
2. MISSUGUST LAULU NAD ÕPPISID?
3. MIKS LÄHEB KITIL HALVASTI?
4. MIDA TEEVAD TEISED KASSID?
5. MIDA TEEB ÕPETAJA KITIGA?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HARJUTUS 116. KIRJUTA EESKUJU JÄRGI.

Ainsus Mitmus

paat paadid

ruut

kook

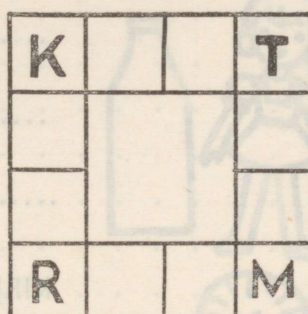
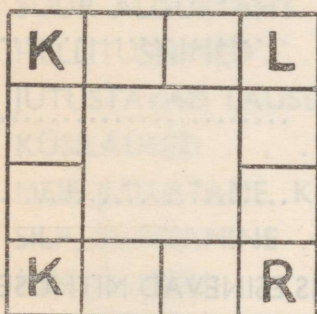
Ainsus Mitmus

jook joogid

riit

möök

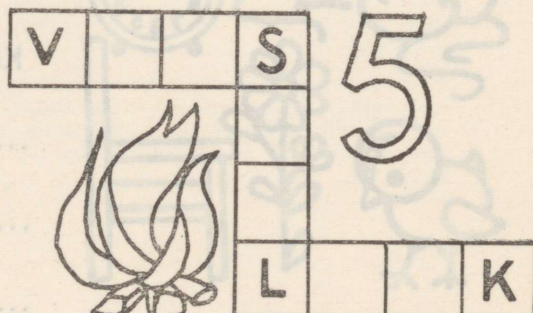
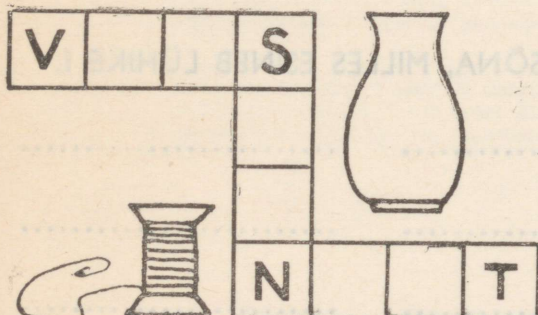
HARJUTUS 117. TÜHJADE RUUTUDE TÄITMISEKS KASUTA PIKKA O-D JA U-D. MISSUGUSED SÕNAD SAAD?

HARJUTUS 118. ÜKS SÕNA IGAS REAS EI KUULU ANTUD SÕNADE RÜHMA. KRIIPSUTA SEE SÕNA LÄBI.

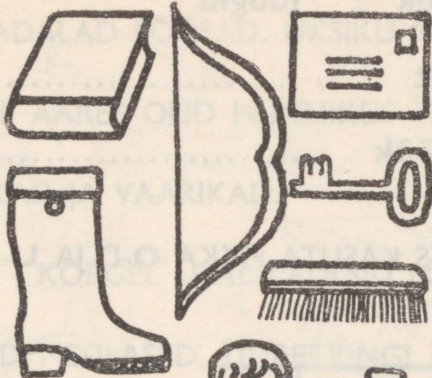
1. IMBI, HELJO, KALJO, MALLE, TRIIN.
2. MART, TIIT, AINO, AIVAR, REIN.
3. LEHIK, MAASIK, PUNIK, MURI, MUSTIK.
4. MUKI, PONTU, RAKSI, KÕRB, SULLI.

HARJUTUS 119. TÄIDA TÜHJAD RUUDUD TÄHTEDEGA A, E, I. SAAD 6 SÕNA. MISSUGUSED NEED SÕNAD ON?

HARJUTUS 120. VAATLE PILTE JA TÄIDA NÕUTUD ÜLESANDED.

KIRJUTA 6 KAHESILBILIST SÕNA.

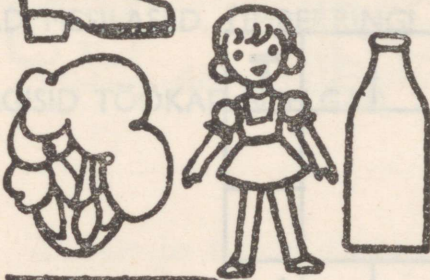

.....

.....

.....

KIRJUTA NEED SÕNAD POOLITATULT.

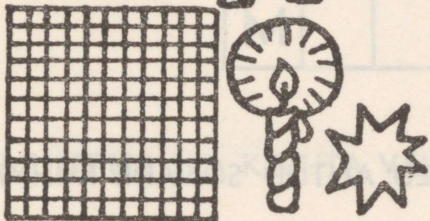

.....

.....

.....

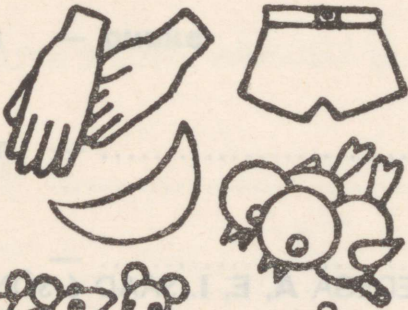
KIRJUTA NIMETUSED, MIS ESINEVAD MITMUSES.

.....

.....

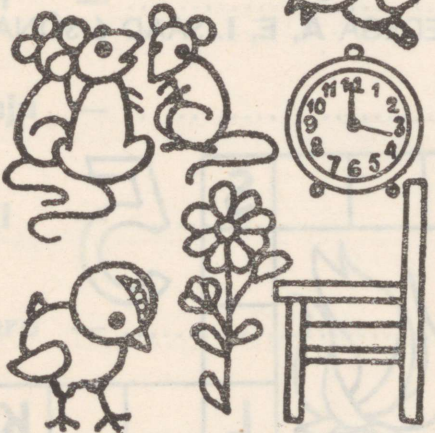
KIRJUTA SÕNAD, MIDA EI SAA POOLITADA.

.....

.....

KIRJUTA 6 SÕNA, MILLES ESINEB LÜHIKE I.

.....

.....

.....

KIRJUTA 6 KAHESILBILIST SÕNA

SISUKORD

1	
3	
8	
13	
19	
21	
22	
23	
30	
34	
37	
40	
43	
45	
47	
49	

Лорейда Эйзен. РАБОЧАЯ ТЕТРАДЬ ПО ЭСТОНСКОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ I КЛАССА. 2-Я ТЕТРАДЬ. На эстонском языке. Иллюстрации В. Хурт. Издательство «Валгус». Таллин, Пярнуское шоссе, 10.

Toimetaja V. Parbo. Kunstiline toimetaja H. Keigo. Tehniline toimetaja E. Ainla. Kõrrektorid T. Nahkur ja S. Vettik. Laduda antud 8. VII 1969. Trükkida antud 19. I 1970. Paber 60 x 84/8. Trükipoognaid 7,5. Tingtrükipoognaid 6,98. Arvestuspoognaid 2,6. Trükiarv 32 000. Tellimuse nr. 4162. Hans Heidemanni nimeline trükikoda, Tartu, Ülikooli 17/19. III. Hind 7 kop.

B II vih.
2253

7 kop.